

1

Gipsinė Sokrato galva nuo viršutinės knygų lentynos atsainiai stebėjo, kas vyksta Klaipėdos ateities mokslų kolegijos Socialinių mokslų katedroje. Rašomasis stalas prie lango buvo nuklotas popierių krūvomis. Stotingas į septintą dešimtį įžengęs vyras, užgulęs alaus statinaitę primenantį pilvą, spitrijo į kompiuterio ekraną ir bubeno sau po nosimi. Smiliumi spustelėdavo klavišą, pasitaisydavo akinius, lyg rogutės slystančius nosimi, ir vis atsidūsėdavo. Katedros vedėjo pareigos Leonardą vargino, ypač nuo tada, kai buvo panaikintas administratorės etatas. Iki kadencijos pabaigos likęs geras pusmetis. Tada dar metus padėstytojaus ir išeis į pensiją. Pamiš mokymo planus, ataskaitas, studentus ir atsiduos tikrajai savo aistrai – žvejybai.

Kambario viduryje stovėjo du posėdžiams sustumti stalai. Prie vieno iš jų sėdėjo keturiasdešimt septynerių psichologas Kastytis, vienas iš pretendentų į katedros vedėjo vietą. Jis sprendė kryžiažodį vietos laikraščio paskutiniame puslapyje. Išsišovusį smakrą apaugusi reta šviesių gyvaplaukių barzdelė, vienam iš studentų pasufleravusi praminti jį Ožiu. Pravardė dėstytojui greitai prilipo, o jis apie ją nė nenutuokė. Kolegos jį vadino Kasčiu, nes vyras savo vardo nekenė. Ir dėl to buvo kaltas ne kas

kitas, o Maironis. „Oi, Kastyti Baltalyti, kam žuvytes man vilioji?“ – erzindavo vaikai mokykloje, o drovus berniukas tik iki kraujo kandžiodavo lūpą, trokšdamas, kad kraujais taškytųsi jį užgauliojantys bendraklasiai. Labai norėjo užvožti į nosį klasės drimbai, didžiausiam patyčių organizatoriui, – tas, prirėmęs tualete prie sienos, jo vis klausdavo: „Tai gal parodysi tą baltą savo lytį?“ – bet nedrįso. Tenkinosi daužydamas jį mintyse. Mintyse jis ir daugiau žygdarbių nuveikdavo. Ne už visus tėvai ir mokytojai jam būtų paglostę galvą, tačiau savęs jis nesmerkė, nors ir pats savo elgesio motyvus ne visada suprasdavo. Kad geriau save perprastų, galiausiai ir nusprendė studijuoti psichologiją.

Neatskiriamas psichologo atributas buvo skrybėlė. Iš jos dėstytoją per pertraukas studentų užtvindytuose kolegijos koridoriuose iškart atpažindavai. Ta skrybėlė lyg laivelis plaukdavo per studentų galvų bangas, vienus stebindama, kitus prajuokindama, tačiau Kasčiui skrybėlė buvo tapusi savasties dalele. Išskirtinumo ženklu. Statuso ženklu. Ir nors pagal visas etiketo taisykles uždarose patalpose jos dėvėti nederėjo, Kasčiui buvo nė motais. Tik kokiam bare kiek apgirtęs ją nusimaukšlindavo. Tokiose vietose norėdavo ne išsiskirti, o pasislėpti alų girksnojančių piliečių minioje, kad neatpažintų netyčia užklydę studentai.

Skrybėlių Kastis turėjo visą kolekciją, skirtų žiemai ir vasarai, juodų, rudų ir pilkų, su plačiais kraštais ir siaurais, bet mėgstamiausia buvo tamsiai vyšninės spalvos fedora, minkšta fetrinė skrybėlė su vidutinio pločio kraštais, įdubusiu viršumi ir rudos odos juostele. Ją nusipirko prieš dešimt metų pirmą kartą viešėdamas Londone ir saugojo kaip vienuolė nekaltybę.

Šią dėvėjo ir dabar, nors gegužės saulė už lango ragino ją padėti prasivėdinti ar bent pakeisti į kiek vėsesnę.

Prie antrojo stalo dirbtinės odos krėsle patogiai įsitaisęs filosofas Marius, dar vienas kandidatas į būsimus katedros vedėjus. Tamsiaplaukis, aristokratiškų bruožų, dvejis metais vyresnis už kolegą psichologą, jis susikaupęs skaitė žurnalą anglų kalba. Juodos garbanėlės, vietomis jau pasidabruotos, blyškus pailgas veidas. Griežtumo jam teikė siaura nosis ir plonos lūpos. Kai būdavo susikaupęs ar įsigilinęs į savo mintis, virš tamsių antakių aukštoje kaktoje susimetusios raukšlės panėšėdavo į „H“ raidę. Filosofo jos nebjaurojo, anaipol – netgi teikė savotiško žavesio. Marius – santūrumo įsikūnijimas. Kalbėdavo nedaug ir tik ko nors klausiamas. Studentai jį ne tik gerbė, bet ir mylėjo. Per paskaitas ir atsiskleisdavo visas dėstytojo žavesys. Iškalbos, išminties ir humoro kokteilis apsvaigindavo visus klausytojus. Palikęs auditoriją Marius joje palikdavo ir aistringo oratoriaus vaidmenį. Su kolegomis bendravo paprastai ir nuoširdžiai. Vis dėlto labiausiai mėgo tylėti ir stebėti. Visai kaip Sokrato gipsinė galva nuo viršutinės lentynos.

Šis Sokrato biustas filosofui ir priklausė. Draugai parvežė jį iš Graikijos ir įteikė per gimtadienį: „Būk toks protingas ir žymus kaip Sokratas, bet išvenk jo likimo.“ Šalia stovinti žmona Vita į skulptūrą reagavo žaibiškai: „Oi, koks bjaurus senis.“ Mariui Sokratas visai neatrodė bjaurus, nors Atėnų išminčiaus nebūtum pavadinęs ir gražuoliu: išvirtusios akys, nosis kaip bulvė, goslios lūpos, susivėlusį barzda. Olimpo dievai filosofo bruožams iš tiesų pagailėjo taurumo, užtat kompensavo šį

trūkumą išskirtiniu protu. Po gimtadienio Marius Sokratą pastatė garbingoje vietoje – ant židinio atbrailos, bet jau po poros dienų žmona gipsinę galvą perkėlė į knygų lentyną. Net ir čia „baisusis diedas“ ją erzino. Dar pastumdžiusi gipsinį biustą iš kampo į kampą, kartą vyrui tarė:

– Mane tas tavo Sokratas nervina. Šlykštesnio diego nesu mačiusi.

– Grožis ne išorėje, o viduje, – ramiai atsakė Marius.

– Tai neškis tą savo grožį kur tik nori, čia vien dulkes renka.

– O kitur nerinks?

– Darbe turite valytoją, – suniurzgėjo Vita, tuo niurzgimu vyrui primindama Sokrato žmoną Ksantipę.

Ką čia ginčysiesi su moterimis dėl niekų, juk lengviau nusileisti. Marius neapkentė beprasmių rietenų, tad apvyniojo Sokrato galvą kilpiniu rankšluosčiu, atsargiai įdėjo į drobinį maišelį ir saugiai nugabeno į Ateities mokslų kolegiją, privačią aukštąją mokyklą, rengiančią tokių skirtingų profesijų specialistus, kad net pats Sokratas būtų sutrikęs. Estetinė kosmetologija, skaitmeninė komunikacija, mados ir stiliaus vadyba, turizmas ir poilsis, bankininkystė ir investicijų valdymas, kompiuteriniai žaidimai ir animacija, astrologija ir ekstrasensorika... Čia tik menka dalis specialybių, iš kurių studentai galėjo rinktis. Kolegija kol kas nerengė tik kosmonautų. Kol kas.

Socialinių mokslų katedroje Marius Sokrato galvą pastatė ant palangės tarp kūpsančių kaktusų, kurių užduotis susiurbti blogąją energiją, sklindančią nuo kompiuterio ant katedros vedėjo stalo. Taip patarė kolega iš ekstrasensorikos katedros.

Marius vylėsi, kad Sokrato galva susiurbs ir kvailas mintis, kurios veisėsi gerokai žilstelėjusio vedėjo makaulėje. Leonardas save titulavo politologijos mokslų daktaru. Mažai kas žinojo, kad tokios disciplinos kaip politologija sovietų laikais nebuvo. Leonardas buvusiam Leningrade baigė mokslinio komunizmo studijas ir apgynė disertaciją „Ekonomikos ir politikos santykis socializmo ir komunizmo statyboje“. Pasikeitus santvarkai ir miesto, kuriame studijavo, pavadinimui, Leonardas sumodernino ir savo specialybę. Mokslinis komunizmas tapo politologija. Ar gali žmogų už tai teisti? Kas dar jam būtų belikę? Tik duobkasiu kapinėse įsidarbinti ir mokslinio komunizmo pagrindus dėstyti mirusioms sieloms.

Deja, Sokratas ir ant palangės neilgai stovėjo. Gipsinė galva kolegijos valytojai estetinio susižavėjimo taip pat nekėlė. Niekam nieko nesakiusi, ji nugrūdo biustą toliau nuo akių, ant knygų lentynos. Šios pertvarkos niekas ir nepastebėjo.

Lyg pastumtos stipraus vėjo gūσιο katedros durys atsilaipojo ir tarpduryje sušvito dekanato administratorės šypsena. Trijų vyrų akys iškart įvertino trumputį jos sijonėlį, tampriai aptempusį riebokas šlaunis. Sijonai iki žemės jai tiko kur kas labiau.

– Paštas, vyručiai, – mažais žingsneliais įveikusi atstumą iki vedėjo kabineto stalo, administratorė numetė porą laiškų, o tada atsisukusi į Marių atkišo kartoninę dėžę. – O tamstai ir siuntinys.

– Man? – nusistebėjo Marius ir paėmė paketą.

Siuntėjo adreso nebuvo, bet ant dėžės priklijuotas baltas lapelis su jo vardu ir pavarde neleido abejoti, kas gavėjas.

Administratorė dar būtų mielai pafliirtavusi su garbiais vyrais, bet niekas į ją nekreipė dėmesio. Kiek pamindžikavusi ji dingio už durų, o Marius ėmėsi dėžės. Nuplėšęs lipnią juostą ir atvožęs dangtį, pūstose granulėse jis išvydo dar vieną dėžutę. Leonardas ir Kastis smalsiai stebėjo kolegą, kol šis iš antrosios dėžutės traukė kūgio pavidalo balto plastiko daiktą, įvyniotą į burbulinę plėvelę.

– Kas čia? – nusistebėjo Marius, sukinėdamas dovaną.

– Gal bomba? – suraukė antakius Leonardas, didelis sąmokslo teorijų gerbėjas. – Geriau to daikto neišvyniok.

– Kurgi ne! Dvi bombos, – suprunksėtė Kastis. – Tik įsivaizduokit rytojaus laikraščių antraštes: „Ateities mokslai išlėkė į orą“. Geriausia rinkodara! Pagaliau apie mus išgirs visa Lietuva, ir ne tik, – kikenų vyras.

Atsargiai išlaisvinęs iš burbulinės plėvelės baltą kūgį Marius įdėmiai jį apžiūrėjo. Šis jam priminė modernią kvėpalų buteliuko pakuotę. Dešinės rankos pirštais suėmė už pagrindo ir truktelėjo. Tačiau viduje buvo ne kvėpalai. Filosofas nė menkiausio supratimo neturėjo, ką mato akys. Dangiškai melsvos spalvos U pavidalo silikoninis daikčiukas glotniu paviršiumi su keliais randeliais vienoje pusėje. „Daiktas“ – tik taip galėjo jį nusakyti. Ir ši perdėm abstrakti sąvoka aiškumo nesuteikė, juo labiau nepaaiškino jo paskirties. Šalia daikto gulėjo ir ovalo pavidalo pultelis.

– Lyg ir ne bomba, – susidomėjęs Leonardas nusirangė nuo kėdės ir jau stovėjo palinkęs prie kolegės. – Primena žuvis žiaunas.

– Gal čia koks naujoviškas streso slopinimo žaisliukas? Sūnus tokį kamuoliuką mamai buvo padovanojęs: maigai ir rimsti. O ką tu manai, Kasti? – pasisukęs į draugą paklausė Marius.

– Rebusas filosofui, – paėmęs daiktą ir pasukinėjęs nusivaipe Kasti.

– O kas tau jį atsiuntė? – nekreipdamas dėmesio į psichologo pašaiپا, paklausė katedros vedėjas.

Marius dar kartą atidžiai apžiūrėjo kartoninę dėžę, tačiau, be balto lapelio, ant kurio kompiuteriu buvo atspausdintas jo vardas, pavardė ir kolegijos adresas, daugiau nieko nebuvo.

– Nenumanau... – gūžtelėjo pečiais filosofas, suglumęs veidas bylojo jį sakant tiesą.

Kabineto durys vėl atsilapojo ir pro jas uždususi įplasojo sociologė Rusnė.

– Atsiprašau, kad vėluoju... Posėdžio be manęs nepradėjot? – ji atitraukė kėdę, numetė ant jos kuprinę ir staiga apstulbusi pažvelgė į sustumtus stalus: – O ką mūsų katedroje veikia vibratorius? Ar mums ir seksologijos kursą priskyrė? Jo tikrai nedėstysiu!

– Koks vibratorius? – suraukė antakius katedros vedėjas.

– Šitas! – Rusnė bakstelėjo pirštu į žydrą daiktą ant stalo, kurio paskirties trys vyrai taip ir negebėjo atspėti.

– Iš kur žinai, kad čia vibratorius, juk visai nepanašus į... – Leonardas užsikirto, nenutuokė, kaip turėtų įvardyti vyrišką lytinį organą, nes tik apie tą daiktą vaizduojančius vibratorius buvo girdėjęs.

– Iš kur žinai, iš kur žinai... – išdainavo šypsodamasi Rusnė. – Iš bendro išsilavinimo!

Ji nenorėjo prisipažinti, kad ir pati „bendrą išsilavinimą“ įgijo visai neseniai. Prieš gerą mėnesį aplankiusi pusseserę pastebėjo, kad tos akys švytėte švyti. „Įsimylėjai ar meilužį susiradai?“ – pasiteiravo Rusnė, kai jau buvo išlenkusios po porą taurių vyno. „Ne ne, – nusikvatojo giminaitė. – Turiu gerą daikčiuką.“ – „Kokį daikčiuką?“ – „Tuoį parodysiu“, – sąmokslininkiškai mirkstelėjusi pusseserė dingo miegamajame ir netrukus jau rodė tokią pat baltą plastiko dėžutę, kokia dabar stovėjo ant Socialinių mokslų katedros posėdžių stalo. Pusseserė pasigyrė, kad vibratorių jai padovanojo duktė, parvežė grįždama atostogų iš Anglijos. Negana to, duktė pareiškusi, kad kiekviena save gerbianti moteris privalo tokį daikčiuką nešiotis kosmetinėje. Sveikatos sumetimais. Nes orgazmas moteriai būtinas: pagerina kraujo apykaitą, padeda atsikratyti streso ir pakelia nuotaiką. „Atsikeliu rytą, žvilgteliu į laikrodį ir, jei turiu bent dešimt minučių laisvo laiko, prisidedu prie tos vietos, tada spusteliu mygtuką ir... šypsena ir švytinčios akys garantuotos! Dabar visoms vienišoms draugužėms rekomenduoju įsigyti. O ir turinčioms vyrą praverčia! Tad, Rusne, pasiskubink į parduotuvę, nes nuo tų mokslų visa pajuodusi...“ Pusseserės patarimo Rusnė nepaklausė, bet kaip atrodo toks moteriai, anot giminaitės, būtinas daikčiukas, įsidėmėjo.

– Kieno šis žaisliukas? – paklausė Rusnė ir staiga nuraudo, perskrota keistos minties: gal kolegos nusprendė nevykusiai papokštauti ir nori įteikti jai dovaną.

Ar šitai galėtų traktuoti kaip seksualinį priekabiavimą?

– Každas atsiuntė mano vardu į katedrą, – niūriu balsu prisipažino Marius. – Neįsivaizduoju nei kas, nei kodėl... Nei ką turėtų reikšti...

– Gerai, vibratorius palikim desertui, – bandė pajuokauti Leonardas, norėdamas išsklaidyti keistą nuotaiką, – ir pradėkim katedros posėdį. Jau ir taip pusvalandį vėluojam... Mariau, neprieštarauji, jei šį daikčiuką paslėpsiu stalčiuje?

2

Po katedros posėdžio apie keistą siuntinį niekas nebeužsiminė. Kasčio pasiūlymas tradiciškai nueiti į barą ir išlenkti po bokalą alaus Mariaus nesuviliojo. Jis atsisakė ir pažadėjo paskambinti vakare. Tenorėjo tik vieno: netrukdomas pabūti su savo mintimis, kurios galvoje dūzgė lyg širšių spiečius. Kiek pamindžikavęs autobusų stotelėje, galiausiai patraukė namo pėstute. Turės daugiau laiko apgalvoti, kas ir kodėl jam atsiuntė vibratorių. Net neišstartas garsiai žodis „vibratorius“ burnoje kėlė šleikštulį, lyg būtų iškart surūkęs pakelį cigarečių. Ne, jis ne puritonas, bet visa ši situacija jį žemino. Tik aiškumas išvaduotų iš to nemalonaus pojūčio.

Ritmingai žingsniuodamas Marius rikiavo mintis. Pirmiausia – kas? Siuntėjo adreso nebuvo, bet siuntinys atsiųstas ne į namus, o į kolegiją. Ar tai leidžia paiešką susiaurinti? Tarkim, taip. Gal kuris iš studentų nusprendė kvailai papokštauti? Bet koks tikslas? Kad dėstytojas kvatotūsi už pilvo susiėmęs? Nesąmonė... O gal čia rafinuotas kerštas? Už ką? Juk niekam nieko blogo nepadarė. Visada laikėsi sokratiškos nuostatos, kad tas, kas nori būti laimingas, turi būti doras ir blogai nesielgti, nes taip pakenktų

sau pačiam. O gal jam taip tik atrodo, kad nieko neįžeidė, nieko neįskaudino. Pala, o kiek iš jo studentų neišlaikė egzamino? Gal penki turėjo perlaikyti. Vis dėlto už tai jie turėtų kaltinti tik save.

Marius griežtas, bet teisingas dėstytojas. Nesitiki, kad būsimos estetikos specialistės ar turizmo verslo vadybininkai sužibės netikėtomis filosofinėmis įžvalgomis, bet vien už tai, kad Platono ar Aristotelio vardas paminėtas, negali rašyti teigiamo pažymio. Prieš savaitę viena gražuolė kraujo raudonumo nagais, padabintais blizgančių akmenukų saulėmis ir pusmėnuliais, garsiai purkštavo: „Ir išvis, kas sugalvojo, kad mums reikalinga filosofija?“ Gal čia jos darbas? Ne, ši tiesiai rėžia į akis, ką mano, ir žodžio kišenėje neieško.

O gal kuris iš studentų nepatenkintas pažymiu? Bet kodėl pasirinktas vibratorius? Geriau dilgėlių puokštę į katedrą būtų atsiuntęs. Ne, šis reikalas susijęs su seksualumu. Ar vibratorius užuomina, kad streikuoja jo vyriškumas ir jam reikia pagalbos? Bet kas ir ką numano apie jo vyriškumą? Gal čia pačios dekanato administratorės darbas? Juk tokį mini sijenėlį šiandien užsisegė, kad aiškesnio signalo sueičiai vargu ar sugalvotum. Negi jos nepatenkina kolegijos ūkvedys, su kuriuo dulkinasi? Taip, Marius su ja buvo draugiškas, netgi labai draugiškas. Ir komplimentą ne kartą jai pasakė. Iš gailėsčio. Eleonora iš tų moterų, kurios nemoka susitaisyti su bėgančių metų ženklais ir stengiasi juos maskuoti ekscentriškais apdarais, ryškiu makiažu ir spigiu paauglišku kvatojimu. Ji traukė žvilgsnį, ir ne vien vyrų. Kartais į plaukus ji įsisėgdavo raudoną egzotišką kraštus primenančią gėlę, kartais vilkėdavo juodą veik permatomą auksiniais dra-

konais siuvinėtą tuniką, kartais žvangėdavo tuzinu sidabrinių apyrankių. Kuo labiau vyto kūnas, tuo labiau Eleonora stengėsi demonstruoti seksualumą. Bet ji geranoriška ir atlapaširdė. Kam jai vibratorių kam nors dovanoti, geriau sau pasiliktu. Akimirka Mariaus lūpų kampučiai kilstelėjo, bet varganą šypsena tuoj pat prarijo niūresnės mintys.

Lietuvoje neseniai buvo praūžęs #metoo skandalas. Seksualiniu priekabiavimu buvo apkaltinti net keli žinomi Lietuvos vyrai. Tarp jų ir dėstytojas. Tuo „apnuogintos tiesos“ tinklu buvo gaudomi ir kiti, vienaip ar kitaip parodę menamai netinkamą dėmesį priešingos lyties atstovėms. Bet ar tik ant prasižengusiųjų krito nuodėmės šešėlis? Ar tikrai visi kaltinimai pagrįsti? Ar komplimentą jau galima traktuoti kaip seksualinį priekabiavimą? Ar būtini ir veiksmai, ir intencija? Kur tas riboženkliis ir kiek jį galima pastumti į vieną ar kitą pusę? Juk kaltinimas net ir be įrodymo neišvengiamai pakenkia reputacijai. Gal šis vibratorius to skandalo atgarsis ir užuomina, kad ir jis kaip nors netinkamai elgėsi su studentais?

Ne, ne, ne! Jis niekada į studentus nežiūrėjo kaip į galimus sekso partnerius. Taip, tiesa, kaip estetas, jis įvertindavo dailias formas, tačiau tik kaip filosofas, grakščiuose merginų linkiuose ar išraiškinguose vaikinų veiduose matydamas Platono grožio idėjos atspindį. Bet ne daugiau. O gal jo žvilgsnį ar žodį kuris nors iš jų suprato kitaip? Gal kas nors sumanė jį apkaltinti seksualine prievarta?

Marius nuo tokios minties net nusipurtė. Nesąmonė, visiški paistalai. „Rebusas filosofui“, – ar taip pasakė Kastis? Neišspren-

džiamas rebusas. Vakare jam paskambins ir nueis alaus. Galbūt jis kaip psichologas ką nors pasufleruos. Nes dabar protas it pasiklydęs piemuo tik varinėja mintis lyg avių bandą, neturėdamas nė menkiausio supratimo, ar nors kiek priartėjo prie tiesos.

Jei svarstymai prie trokštamo tikslo ir nevedė, bent kojos namų link tikrai artėjo. Pažįstamos tuopos ir akmeninis grindinys Mariui pašnabždėjo dar vieną klausimą: sakyti ar nesakyti žmonai apie siuntinį?

Vita – Mariaus pirmoji meilė. Pažinojo vienas kitą nuo vaikystės. Ji gyveno kaimynystėje. Jam buvo dešimt, o jai aštuoneri. Tokio amžiaus berniukai dažniausiai žaidžia su berniukais, bet tą ilgą Velykų savaitgalį visi Mariaus draugai buvo užsiėmę: vieni išvažiavę pas senelius į kaimą, kiti su tėvais leido laiką gamtoje, tretį lankė pusbrolius ir pusseseres, tad jis nuobodžiavo. Spardė kieme akmenukus ir nesugalvojo, kuo užsiimti.

– Mes dabar pūsime kiaušinius, – pareiškė staiga prie kaimynų tvoros nežinia iš kur išdygusi Vita.

– Ką darysite? – nusistebėjo Marius, su mama kiaušinius marginęs dar išvakarėse, bet nieko apie kiaušinių pūtimą negirdėjęs.

– Padarysime dvi skylutes ir išpūsime baltymą, o tada puošime ir kabinsime ant šakelių, – tarškėjo Vita, kuriai taip pat trūko bendrijos, nes geriausia draugė išvažiavo į kaimą, o dvimetis brolis tik erzino. – Nori kartu?

Marius nei norėjo, nei nenorėjo. Tik jokių kitų pramogų nenusimatė, todėl be didelio džiūgavimo sutiko. Ir nustebo, kad

Vita – smagi bendražygė. Jie ne tik paišė ant tuščiavidurių kiaušinių juokingus veidelius, šlamšdami jos mamos iškeptus sausainius, bet ir žaidė slėpynių, o paskui gaudynių. Vita taip įsismagino, kad šokdama nuo tvoros nepastebėjo surūdijusios vinies. Ši jai atsilygino perrėždama šlaunį. Mergaitės klyksmas perskrodė padangę. Marius kupinomis siaubo akimis matė, kaip balta Vitos šlaunis išsižioja nelyginant burna... ir rėkia, rėkia, rėkia, o iš jos krinta nesužiaumoti mėsos gabalai, taškydamiesi krauju.

– Padėkite! – sukliko Marius ir bėgte pasileido namo.

Po poros minučių ant asfalto gulinčią mergaitę jau supo pulkelis smalsuolių. Kaimynas dviem pirštais suglaudė odą, užčiaupdamas šlaunyje atsivėrusią burną, jo žmona iš namų paknopstomis atlėkė su pleistru, Vitos mama drebančiomis rankomis rinko greitosios pagalbos numerį, o Marius pakrūmėje vėmė.

Kai visas skrandžio turinys nugulė ant pernykštės žolės, perbalęs Marius prisiartinio prie greitosios pagalbos neštuvų, ant kurių buvo paguldyta Vita. Jos tėvas dėbtelėjo į berniuką ir kaltinamai metė:

– Tu ją pastūmei?

– Ne... – vienu balsu sušnibždėjo abu vaikai ir tas „ne“ juos surišo nematomu siūlu.

Tačiau kaltės krislas įsmigo Mariui į širdį. Ne, jis tikrai nepastūmė Vitos, bet jie drauge žaidė, o jei nebūtų žaidę, jos šlaunis nebūtų išsižiojusi ir ėmusi rėkti. Kaltas, vis dėlto jis kaltas.

Visą vakarą berniukas laukė žinių iš ligoninės, kurioje Vitai chirurgas lopė šlaunį. Dvylika dygsnių. Tiek jų prireikė žaizdai susiūti. Velykinė dovana ir atminimas visam gyvenimui.

Marius pusę nakties vartėsi lovoje, o kai užmerkdamo akis, prieš jį iškart atsiverdavo didžiulė burna ant Vitos šlaunies, jam kažką rėkianti, kažką sakanti, kažko maldaujanti. Galiausiai nusikamavęs užmigo, bet kai sapne vėl išvydo burną, besitaikančią nukąsti jam galvą, išpiltas prakaito šoko iš lovos ir tekinom puolė į mamos miegamąjį. Įsirangęs šalia šilto mamos kūno, kiek nurimo, galų gale net užmigo, bet rytą nubudo su tankiai plakančia širdimi: kaip Vita?

– Mama, noriu aplankyti Vitą ir jai ką nors padovanoti.

– Būtinai aplankysim. O ką nori jai padovanoti? – mama švelniai paglostė sūnui juodus plaukus.

Marius susimąstė. Ką galima dovanoti mergaitei? Lėlė? Iš kur trauktų lėlę? Vieną iš savo mašinyčių? Bet kam Vitai mašinytė?

– Padovanosiu jai drambliuką!

– Savo drambliuką? – nustebo mama.

Ji puikiai žinojo, kad tą medinį ryškioms spalvomis išdažytą ir spalvotais stikliukais puoštą figūrėlę, kurią dėdė Stepas parvežė iš Indijos ir kurią prisakė saugoti kaip laimės simbolį, berniukas brangino.

– Taip, drambliuką, kad žaizda greičiau užgytų.

Mamai buvo gaila egzotiško suvenyro, bet su sūnumi nesiginčijo. Nesiginčijo ir vėliau, kai Marius palaikydamas Vitą susibintavo šlaunį ir, iš sandėliuko ištraukęs senus ramentus, kartu kryvuliudavo po kiemą. Nesakė ji nieko ir tada, kai po mėnesio nuėmus Vitai pleistrus Marius su flomasteriu sau ant šlaunies nusipaišė randą ir dvylika dryžių, kai į mokyklą nebevažiuodavo dviračiu, o lėtai pėdindavo kartu su kaimynų mergaite.

O naktimis motina apglėbdavo į jos lovą įsirangiusį išsigandusį sūnų, iš savo košmarų pabėgusį nuo besivejančios jį milžiniškos burnos, priglausdavo jo galvą prie širdies ir taip laikydavo, kol berniuko kvėpavimas išsilygindavo ir jis nurimdavo.

Po poros metų Vita su tėvais persikėlė į kitą miestelį ir vaikų draugystė, paženklinta dvylikos dygsnių, nutrūko. Vis dėlto likimas jų istorijoje dar nebuvo padėjęs galutinio taško.

Po daugelio metų jie susitiko Plateliuose, prie ežero. Marius su bendrakursiais ten šventė draugo gimtadienį. Pavargęs nuo draugų šėliojimo, jis nutarė vienas pasivaikščioti pakrante ir išsimaudyti. Nedideliame paplūdimyje, išmargintame keliomis spalvotų rankšluosčių salelėmis, jis nusimetė drabužius ir paniro į gaivų vandenį. Paplaukiojęs gerą pusvalandį, išlipo į krantą ir, nužingsniaavęs prie medinio lieptelio, atsisėdo. Žvilgsnis nuslydo ežero paviršiumi, stabtelėjo ties vienišo irkluotojo valtele, grįžo į krantą, be tikslo paklaidžiojo poilsiautojų kūnais ir pasiklydo melduose. Staiga sąmonėje kažkas blykstelėjo. Ką sugavo akies kampučiu, gerai neįžiūrėjo? Marius lėtai pasuko galvą į kairę. Ant margo patiesalo įnikusi į knygą gulėjo smulkutė šviesiaplaukė riestanosė juodu maudymosi kostiumėliu. Niekuo iš kitų neišsiskirianti, gal tik randu ant šlaunies. Šią ir pagavo klajojantis žvilgsnis. Marius nususuko, juk nespoksos į merginą it koks išalkęs seksistas, bet širdis spurdėjo. Taip spurdėjo, kad neatsispyrė pagundai ir akies krašteliu dar kartą nužvelgė merginos šlaunį. Suskaičiavo rando dygsnius. Dvylika. Tada ryžtingai atsistojo ir priėjo.

– Tu Vita?